

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hídkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjeleni a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi negyedr 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

A „nyilttér” cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési díj

a

K. KÖZLÖNY

april-juniusi folyamára.

Egészévre . . . 12 forint.
Félévre . . . 6 „
Évnegyedre . . . 3 „

Az előfizetési pénz kiadó Stein János középutcai könyvkereskedésbe küldendő, hol a megrendelt példány pontos megküldéséről intézkedve van.

Politikai hullócsillagok.

(S.) A jó hadvezér, ha sötétben kell harcolnia, időről időre egy-egy világító golyót röpít fel, hogy ellenfelének erejét és mozgulatait kikémlelhessen.

A politikusok: kormányférfiak és pártvezérek szintén bocsnaknak fel koronként ily „ballon d'essai”-ket, a mit közszólás szerint tapogatózásnak, a szárazföld kifürkészésére kiküldött Noé-galambjának neveznek.

Barátunk s ellenfeleink jóvoltából eléggé részesültünk már különböző ilyenű cikkekben, s aligha többre szükség van ott, a hol semmi homály nem borítja a csatát, mindkét rész régóta ismeri egymás álláspontját, minden pártnak meg van formulázott programja, sőt az ország, a nemzet közkiánata is kétséget nem szenvedő módon constatalva van.

De sőt azt kérdehetné valaki: mikor kezdődik már az a várva-várt előadás, melynek díjját emberségesen befizették.

Itt, mint amott idejök lehetett, s az alkalom sem hiányzott tisztába jöni a felett, hogy a jelen — kivált pénzügyi — állapot csak nem tarthat a végtelenségig, és semmi képp nem szolgál előnyére a birodalomnak.

Mi több akárhány hivatalos nyilatkozat fekiált már előttünk, a mely a létező hátrányokat készségesen beismeri.

De ha ez igaz, ha a hajlam meg van segíteni a felismert bajokon — a mit kétségbe nem vonunk — úgy minél előbb annál jobb megoldani a fenforgó nehézségeket; mert, a szükségessé vált orvoslát halogatása épp oly káros fel-, mint lefelé.

Ámde csupa lenge óhajtasokkal s egyesek combinatioival a kívánt sikert elérni lehetetlen. Csak a merő tétlenség szelleme várja a parton ülve, míg a Duna vize lefoly, s a ki uszni akar tanulni, annak végre el kell magát szánnia a vízbe menetelre. A valódi akarat a cselekvésben nyivánul csupán.

Számталансор hallottunk már a Királyhágón túli provisorium megszüntetéséről, a katonai törvényszékek feloszlatásáról s a magyar országgyűlés összehívásáról szóló puszta híreket, a nélkül, hogy azok valamelyike valósult volna.

A folytonos programozás és sugalmazott manifestációk helyett tehát mindenekelőtt tetteket szeretnénk látni, komoly tetteket, mint a jó akarat kétségen felül álló bizonyítékait.

És e tettekhez, ha majd bekövetkezendek, még két dolgot óhajtanánk, a mik nélkül amazok igazi benső értékkel és teljesen megnyugtató erővel ugysem bírnának; e két dolog: törvényesen kiegészített országgyűlés és ildomos szabadság a sajtónak.

Régi igazság: hogy az üdvös, nagy eszmék végre kivívják magokat, dacára a feltornyosuló számtalan akadályoknak. E nagy eszmékhez tartoznak: az alkotmányos önkormányzat és szabad szólás eszméje.

Az első, u. m. az alkotmányosság szükségérzete annyira erőt vett világszerte az absolutisták törekvéseken, miképp ezeket helyökből hovatovább mindinkább kiszorítja. Magok a legreactionariussabb kormányok, minő pl. a hessen-kasseli, sem bírnak nyíltan ellenszegülni az általános alkotmányos áradatnak, és csak illusorius pótszerekkel igyekeznek annak hatását csökkenteni.

A csecsemő korában már kiváló figyelmet ébresztett sajtó is, valahányszor kedvezőbb viszonyok közé jutott mind nagyobb tért foglalt el, s bárha százados küzdelmé-

ben koronként meg is nehezült az idők járása felette, és fejlődésében gyakran tetemes visszaéléseket szenvedett; még mindig oly hatalmat képvisel, minél fontosabb az emberi tevékenység egyik ága sem dicsekedhetik.

Hogy az irodalom általában, s annak egyik lényeges része a napisajtó egymaga is mélyreható befolyást gyakorol a népek összes társadalmi életére, kitűnik abból is, hogy magok az államhatalmak a haladó kor e szülöttjét, mint meglevőt, elfogadva, magok részére is igénybe venni s hasznosítani cél-szerűnek találták.

Tanúsítja ezt a különböző „Dispositions Fond”-ok története.

Vannak ugyan a sajtónak, a gondolat e közvetítőjének, álbaráti s nyílt ellenei, a kik saját kizárólagos énjök szemüvegén tekintve a dolgokat, a szerint, a mint az opportunista csinálja a közvéleményt, hol pedig beéri azzal, hogy ugyanazon napi irodalmat a közvélemény jól vagy rosszul értesült vizsgálójának nevezik, annak munkásságát természetesen majd „vezetés”-nek, majd ismét „félrevezetés”-nek czimezve; azt azonban akarva, nem akarva, be kell vallani, hogy bármely oldalról tekintünk, fűzőn bár tövist, vagy babért az illetők halántékaira, nagy erő fekszik a sajtóban, kivált ha szabad, sőt úgy is, ha önként vagy önkénytelenül hallgatva szól lehangosabban.

Részünkről meg vagyunk győződve, hogy a szabad sajtó okvetlen szükséges egy szabad országban, akár azért hogy előkészítse a közhangulatot, akár pedig, hogy a meglevőt felmutassa s ezáltal az egyetemes közvéleménynek adjon kifejezést.

Szükséges már csak azért is, hogy a subventionált közegek nyilatkozatait után hallgattassék meg a másik fél véleménye is.

A szabad szó a hírlapok hasábjain megérleli, s a szabad vita a törvényhozógyűlés termében megalkotja a nemzet többségének akaratát. Oly nélkülözhetlen kellék mindkettő, a mely nélkül szabad önelhatározás nem gondolható, és közjogi differenciákat maradandólag, mindenkit megnyugtató módon elintézni merő lehetetlenség.

Azt mondja Helvetius, hogy az igazság mindig hasznos, ha annak nem is, a ki kimondja, legalább arra nézve, aki hallja; Luther pedig így szól: „az igazság mióta a világ fenáll, mindig esőrómpölve nyilatkozott, csak az áltanak követeltek folyvást esőndet és ismét esőndet!”

Komoly való rejlik e mondatokban, olyan: mely komoly helyzetünkben kétszerezsen komoly figyelmet érdemel. A hazai sajtóról pedig bizvást elmondhatjuk, miképp nem élel vissza szabadságával, és az igazságot csak magának az igaznak és jónak érdekében mondandja ki.

Mindenek előtt tehát bátor, őszinte és bizalmas kezdeményezést a kormány körök részéről, csak ez költethet kölcsönös bizodalmat.

Tettek nélkül a legszebb program, s a legjobb szándoku officiosus biztatgatás is csak muló szappanbuborék, politikus vagy politikai hullócsillag, a mely valamint a természetben, úgy a közélet láthatárán is nyom nélkül szokott elenyészni.

Lapszemle.

„A magyarok és szlávok” cím alatt következő igen helyes felfogású cikket olvasunk a „Hon”-ban, melyet román honfittársaink figyelmébe ajánlunk:

„A Belgrádban megjelenő „Vidov Dan” című szerb lap a következő testvéries jó indulattal irt és méltánylatot érdemlő cikket közli máj. 18-diki számában:—

„Tul a Szávan a politikai journalistikai világban olyan hírek keringenek, melyek alaptalan voltuk miatt minden igazságszerető szívet kellemetlenül érintenek.”

„A legszembeütközőbb ellenmondásban állanak egy a történeti igazsággal, mint a logikával, azon hírkövécsok, kik azt kűrtlik, hogy a szlávok a magyarok mellett nem állhatnak fenn őszhangzó egyetértésben és barátságban: mert ők olyan két különböző elem, melyek előbb utóbb felemésztenedik egymást. Az ilyen állítások a legalptalanabbak.”

„Mert az elemeknek a nemzetek életében nem kell ugyanazoknak, de még hasonlónak sem lenniök egymáshoz, hogy azok egyetérthessenek és egymás mellett megállhassanak. Mi több, a nemzetiségek egészen különbözők lehetnek és mégis az egyik mint a másik — s mindketten egymás mellett boldog életnek nézhetnek elébe. Mi ezt illeti, a szellemi világban a phisikai erő törvénye érvényes, mely szerint éppen két, minden tekintetben ellenkező s idegen test vagy anyag a legszorosabb kapcsolatba jő, míg végre egy testé válik s ugyanazon élet viszontagságaiban és örmeiben osztozik.”

„S mivel nem lehet bebizonyítani, hogy két különböző nemzetnek színtelen surlódásban kell lenni egymással — midőn tehát az ilyen bizonyítgatás az ész törvényei szerint alaptalan —: úgy a fennevezett állítás is vesztü erejét, különösen, ha a tapasztalati életre vetünk pillantást, s azt a két nemzetet illető tapasztalatokkal hasonlítjuk össze.”

„Ha a magyarok és szlávok valóban ném férhetnének meg egymás mellett: úgy ezen meg nem férhetést oly hosszú századok során át valamivel be kellett volna bizonyítaniok is. A két nemzet közötti meg nem férhetés pedig leginkább abban mutatkozik, ha az egyik a másik természetét és sajátosságait bántja; vagy ha az egyik hatalomra vágy s ezt a másitnak nemzetiségéből kivetkőztetése által akarja feuntartani. Csupán csak ez érvek által bizonyíthatjuk be alaposan azon állítást, hogy a két nemzet törvényesen s egyenjogúsággal nem maradhat egyetértésben s így a két külön elem egymás megsemmisítésére tör.”

„S lehet-e Magyarországról ezt mondani? Semmi esetre sem! mert nem hivatkozván a történelemre, csak azt mondjuk: a magyarországi szlávok mind e napig tisztán megtarták nemzeti jellegüket, s ők, kik több századon át együtt éltek a magyarokkal, ma is hivi saját nemzetüknek, ma is bírnak saját történeteikkel, anyanyelvüket beszélik s ők, habár hű fia Magyarországnak, azért mégis szíves s lélekkel a legjobb szlávok lehetnek — mint-hogy valóban azok is.”

„A magyarországi szlávok — ezt constatirozzuk először — saját tömegökben ma is olyanok, minők születésüknél fogva lenni szoktak, s nemzeti jellegükben és sajátágaikban közvetlenül a magyarok által kárt sohasem szenvedtek.”

De ha azok, kik a fönnebb mondottakat kűrtlik, azt állítják, miszerint a szlávok akarták vagy akarják a magyarokat nemzetiségükből kivetkőztetni, ezen állítások sokkal gyermekiesebb s nevésegebb, semhogy érdemesnek találnók róla czáfolatot írni.”

„Miként az áldott magyar földön nem fenyegeti semmi vész sem a szlávokat, sem a magyarokat meg egyetértének: úgy a hasznok is, melyek ebből folynak, világosak és semmi csútrés csavarással el nem viáthatók.”

„A szlávoknak és magyaroknak — ezt nyíltan mondjuk ki — már a viszonyok természete által is a legszorosabb kapcsolatban kell állaniok s őszszertartaniok: és ki őket egymástól elpártolásra bírja csalogatni, barátjuk nem, csak ellenségük lehet, kinek érdeke nem hangzik össze e két nemzet érdekével. A maradt tolláról, az embert vágyairól ismerhetni meg.”

„Üssük fel a történetet, s ha részrehajlatlanok akarunk lenni, ne féljünk az igazságnak szemébe nézni. E szerint pedig hajdan az Elbe mellett is éltek szlávok, s hol vannak most? A történelemben följegyezvük azon nagy, hatalmas és vitéz szláv törzsek küzdelmei, kik az Odera folyam mellett a brandenburgi örgrófság hosszában és a Spree folyó partjain laktak. S hol vannak most? Láttuk a bátor és győzelmes szlávokat, kik a Vistula mentében, s a keleti teiger partjain laktak, s hol vannak most? Őket a germanismus tehetetlen nyomra emészttette fel. Ők majd erőszak, majd eselszövény, majd ígéretek és hazug csabok által a német elemekkel forrasztatának össze. S mért szégyenlenők bevallani, hogy ezen, egykor oly hatalmas szláv törzsek jelenleg mind németek.”

„Ílyen a németországi szlávok története. Mi más azoké, kik Magyarországon laktak. Itt nem látjuk, hogy egyetlen egy szláv elem is elveszett volna a magyarok által. Ők ma is hősi jellegűek állnak fenn. Valamint a magyar nemzet nem gyengült a szlávok — úgy ezek sem gyengültek a magyarok által. De hogy különben a magyar nemzet mélytségi tekintetben nagyon tulszárnyalta a szlávokat, ennek igen természetes oka van, először: a magyarok egy tömegben vannak s nemzeti egységet képeznek; azután — mi már az imént mondottak is némi kifolyása — a tudomány és művészet mezején előretörő szellemük nagyobb tért foglalt el, mint a minővel a szlávok dicsekszenek. A szlávok

ellenben több nemzetségre levéu feloszolva már különböző nyelvűk, történetük, hagyományuk és valásuk miatt sem voltak képesek oda emelkedni, hová a magyarok. Azonban a műveltség terjedtével, mely körül ma buzgón munkálkodnak, támogatattva ősi alkotmányuk szabad szelleme által, csakhamar egyenlő fokon állandának a magyarokkal ebben a tekintetben is. Ennélfogva a szlávok nemzetiségének állása Magyarországon sokkal jobb és kedvezőbb mint azoké, kik Krajnában, Karinthiában, Szeziában, Galiciában, Morva vagy Csehországban laktak.”

„Valóságos mese tehát azon állítás, miszerint a magyarok és szlávok nem férhetnek meg egymás mellett, s őszhangzásban nem élhetnek. A történet bizonyítja, hogy feladatahoz képest mi sem férhet meg egymás mellett oly szépen mint ezen két elem.”

Némi észrevételek

B. urnak „A kolozsvári deficit” tárgyában a „Kolozsvári Közlöny” 45. 47. 48-ik számai alatt közzé tett taglatatára.

(Folytatás.)

A bevételek részleteibe a már megteit általános megjegyzés után nem kívánunk bocsnakozni, hanem csak is néhány pontot veszünk vizsgálat alá, a sörházat, a város falusi birtokait, a fa-jövedelmet és a redoutot.

Igen sajnos, hogy a sörház 11,100 ft évi jövedelme 6000 fitra leszállott, de ezen a jelen hasznóbér ideje lejártá előtt segíteni nem lehet; kiadatott a sörház a községtanács alakulása előtt 1862-ben, még pedig oly rongált állapotban, hogy a biányok helyreállítása a városnak, a mult idők gondatlansága miatt, több mint 3000 forintot kellett költenie, a mostani bérnek megadása is csak ezuton lévén eszközölhető; az 1859-ben belépett hasznóbér vállalkozóktól sem biztosítás nem vétetett, sem leltár nem költetett fel, ezen biányt az 1861-diki később lelépett hatóság sem tudta felfedezni, a hasznóbérlek a serfőzést nem is gyakorolták, 3600 ft hasznóbérrel adóssok maradtak, azután esődöt jelentettek; a város károsodott; a bevándók ezen téttel is szaporodtak, — igen érthető tehát, hogy ily viszonyok kűzt a bevételek alább szállottak.

A falusi birtokok urbéri perekkel támadtattak meg, a városnak ezen birtokai soha rendezve nem lévén, erdő és legelő-elkülönítési, korcsma igények miatt jövedelmetlenekké tétettek, s a mig ezen perek alól föl nem szabadulnak, nagy jövedelemre számítani nem is lehet.

Felhozza ciklikirő a pálinka regalét, s beismeri, miként annak jövedelmét nagy calamitás érte — ez valóban így is van — mert ezen cikik a városnak igen fontos jövedelemforrását képezte. 1850-ben kezdette a város a pálinka korcsmárlás jogát saját pénztára javára kezelletni; azóta minden évben jövedelmezett a városnak 20—22,000 ftot, 1854-től 1857-ig behajtott évenként 35,911 ftot, 1858-tól 1859-ig 30,000 ftot; de azon innen éleibe lépven az 1859 elején kihirdetett ministeri rendelet, mely a szesz korlátlan árulását felszabadítja, bárha a házi kezelés a szesz fogyasztás után is minden vedertől az 1 ft 92 krt vette, de mégis annyira esőkkent a jövedelem, hogy 186¹/₂-ik évben csak 17,000 ftot, 186¹/₂-ben pedig csak 11,000 ftot jövedelmezett; a város támaszkodva az 1861. május 2-án kiadott korlátnoksági rendeletre, melyben a szeszárulás korlátoztatik, jó hiszemmel többség által helybenhagyott szerződés mellett hasznóbérbe adta a pálinka regalét, s 35,100 ftot kapott minden fogyasztás nélkül évenként, de néhány kereskedő folyamodványára az 1859-dik évtelmebeni eljárás parancsolattott, a szerződés fentartatni rendeltetett, az 1861-ik korlátnoksági rendelet hatályon kívül tétetett, ezen lényeges változásoknak eredménye az lön, hogy hasznóbérlek a teljes fizetést megtagadták, és mégis a felsőbb-ségileg fentartatni rendelt szerződéshez ragaszkodtak, attól a város felszólítására sem kívántak elállani; folyamodott a községi tanács a szerződés felbontásáért, s az árverésnek megengedése iránt, de meg nem hallgattatott, hanem arra utasítottott, hogy pereljé be a hasznóbérlekét; egy ily per-től nem volt mit várni, midőn a károsodás mennyiségének meghatározására a város biztos alappal nem bírt, hanem ellenfél állításain s eskűjén fogott volna az ügy ki tudja mikor? eldönetni, s a ki-menetelt előre látni nem lehetett, kénytelen volt a város alkudozásokba bocsnakozni, s hasznóbérlek önkényét, mert a midőn egyik fél el akar állani a szerződéstől, a másik ahoz makacsul ragaszkodik, s ezen jogában a többség által is fentartatik, kérdjük jogi szempontból, mit tett volna B. ur?

a kérdés azonban meg van már fejtve, a 18,000 frtban kiegyezés, mely a községtanács által felsőbb jóváhagyás feltétele alatt kötött, nincs elfogadva, hanem a felséges udvar belátva azon anomáliát, melybe a város sodortott, a szerződést feltúrta, az árverezést elrendelte.

Ha ezen körülménynek B. ur végére jár, sok részből másként ítélt volna a felvett tárgyak felett. Azt állítja a ciklikiró, hogy a városi erdők 1865-ben semmi bevétel nem tétetett fel, de ez nem áll, mert a b. pont alatt 1840 frt jövedelem váratik be a faeladásból, ezen jövedelem természetesen nem oly nagy, mint 186%-ban volt; igen, de tekintse B. ur azt, hogy most több a faszükséglet, a városháza, a törvényszéki osztály, két fogda, dolgozó, szegényház több fát igényel mint 1861-ben, midőn a politikai tanács a törvénsszékel egy fedél alatt ülésezett, e mellett tán azt is tudja ciklikiró, hogy a város a színháznak 20 81 fát adott, s ezen adakozást hibetleg ezután sem vonja meg, az erdőknek nem lehet egyszerre neki esni, s így a bevárando jövedelemnek természetesen csökkenni kellett.

Mint egy megróvásul hozza fel ciklikiró miért: nem vesz be a város a redoutból több jövedelmet? erre azt lehet mondani, hogy a redout 1861-ben a legrosszabb állapotban volt, 1862. október, novemb. havaiban megkíséreltett a községtanács által hasznosbérbe kiadni, a vállalkozók 700—800 frtot ígértek, s mégis azt követelték, hogy a város igaztasson, festessen, a községtanács a kiadásba nem egyezett, hanem lelkes polgárok vállalkoztak a bázi kezelés vezetésére, ily uton jövedelmezett a redout az 1863. téli idényén 1500 forintot, ezt alapul véve közárverésen kiadott a redout 1381 frtban oly feltétel alatt, hogy hasznosbérbe a falak, ajtók ki festését sajátjából megtenni tartozik; ezután a rondaságból kivételre a redout; ma sincs biz azon fresco festés téve, de akárki mégis kényelemmel tánczolhat benne, aztán még azt is jegyezze meg B. ur, hogy 1861-ben a redout jövedelmeit képezték a hátulso és alsó alkalmatosságok is; most azonban az árenda tárgyat teszi a redout terem, s alatt a korcsmabáz; más alkalmatosságaiban a városi törvényszék, levéltár, árvai pénztár és kiadványi hivatal ültette fel hivatala helyét; nem csoda tehát, hogy a redout-épület ma 3157 frtot nem hozhat be. (Vége következik.)

Kül- és belföldi levelezés.

Bukarest, május 1.

Az itteni rendkívüli időre összehívott országgyűlés a következő rövid beszéddel nyitott meg: Senator urak! Követ urak!

Fellette fontos és üdvös törvények sürgettek engem, hogy rendkívüli ülésre egybehijam önöket. Ezen törvények a törvényszéki szervezet tökélyesítésére, közmunkák engedélyezésére és egy hitelintézet megalapítására vonatkoznak.

Kormányom önök elibe terjesztendi az ezekre vonatkozó törvényterveket.

Nem kételkedem, hogy önök ezen új ülésben is minden erőből arra törekvendenek, hogy új társadalmi épületetökötökök, melynek alapja az egész nemzet támogatása és szavazata által tétetett le. Isten védje önöket!

A törvényhozó gyűlés rendkívüli ülése meg van nyitva. Sándor János.

Aláírták: Bosiano, Balanescu, Mann, Vernescu és Strat.

TÁRCZA.

ÉSZREVÉTELEK

Bonaparte Napoleon élete és jelleme felől. Channing (olv. Csenning) E. W. után angolból.

(Folytatása és vége.)

Egy nagy kérdés merül itt fel maga magától, melyre azonban mi csak egy pillantást vehetünk. Ha erkölcsi előkészület szükséges a szabadságra, az a kérdés, ha valjon Európa lehet-e szabad valaha? Hogy érthetnek meg a népek a szabadságra azon kényuralkom alatt, melyek most a szárazföldet (continent) lenyomva tartják. Lehet-e remélni, hogy az emberek a rabszolgaság iskolájában beszíjják azt a szellemet, megtanulják azokat az erőnyeket, melyek, ismételve mondjuk, egyedül képesek az ő szabadságukat eszközölni. Európának korlátlan kormányainál a zsarnokság szolgálatába szegődtek még azok az eszközök is, melyek kiválóan volnának képesek arra, hogy a szabadság iránt nemmes lelki és megtisztult szerelmet keltsenek fel. A saját az udvar szolgái tanainak viszhangja. A nevelési intézeteket és seminariumokat arra használják fel, hogy az ifjúság szellemét a kényuralom tanaival, elmondásaival töltsék el. Még a keresztény vallás is a törvényszerűség prédikátorává lett, s templomai a föltétlen meghódolás elvetemült tana által vannak megfertőzve. Hogy tadmhat elé tehát, és hogyan terjedhet el ilyen formálag egy bölcseséggel és erkölcsiéggel ékeskedő szabadságnak a szelleme? A nehézséget egész nagyságában állítottuk szem elé; mert azzal semmit sem nyer az ember, hogy elleplezze azokat a rettenetes akadályokat, melyekkel a szabad elveknek és intézmények-

Az itteni muzeum laboratoriumában ma volt szerencsém látni azon szép madárgyűjteményt és két vizát, melyet itt lakó derék hazánkfa marosújvári Lázár Döme ur saját pénzével vásárolgatott egybe és saját költségén készített ki az erdélyi muzeum számára. E gyűjtemény annál becsesebb, mert minden fajból egy him és egy nő van összerendezve és a legnagyobb gondnal két ládában elhelyezve. Lelkes hazánkfa buzgósságának jellemzésére elég legyen megjegyeznem, hogy tíz napig tartott egy vadász embert az Al-Dunánál, hogy az erdélyi muzeum számára egy szép pelikán-párt szerzhessen, s midőn így is ezéjét nem érthette, tegnap megtudván, hogy herceg Gyika Károly ő magassága egy szép pelikánt lőtt a napokban, azonnal a herceghez sietett és elkérte, mit ő hercegsége azonnal a legnagyobb készséggel oda ajánljon, csak azt köthette ki, hogy saját neve alatt küldessék be Kolozsvárra. Adjon Isten kedves muzeumunknak sok ily lelkes és áldozatkész Lázárokat.

Koos Ferencz.

Hazai intézetek

Az „erd. kölcsönös jég- és tüzkármentő társulat” évi közgyűlése.

Az erdélyi kölcs. jég- és tüzkármentő társulat évi rendes közgyűlése május 28-án, itt Kolozsváron, az igazgatóság helyiségében nagyméltóságnú bidvégi gróf Mikó Imre társulati elnök s méltóságos Jakabb Bogdán kormányzéki biztos urak jelenlétében megtartotta. Targyai voltak: az évi számadás megvizsgálására kinevezett bizottság munkálkodásáról való jelentés felolvasása; továbbá pedig annak megvizsgálása, hogy az erre felbatalmazott választmány a múlt évi közgyűlés végzéseinek az átvizsgált alapszabályokba való beillesztését s az ez által szükségesé vált elvi és iránybeli módosításokat miként hajtotta végre? Az első illetőleg a május 18-án költ bizottsági jelentés felolvasatott, aláírták: Ferenczi Mózes, Magyar Mihály és Ocsvai Ferencz urak. „Alólirottak — írják annak rendén a bizottsági tagok — e hó 5-kén munkálkodásunkat megkezdettük, s a közbe eső vasárnap kivételével május 16-kaig szakadatlanul folytattuk, a társulati igazgatóság 1864-dik évi számadását részletesen átvizsgáltuk, az annak alapján szolgáló számviteli könyvekkel s bevételi és kiadási minden egyes tételt tanúsító okmányokkal összehangzóknak, pontosnak, hibanélkülnek találtuk; egyzersmind a társulati pénztár jelen állását is megvizsgálván, az 1864-ről 1865-re áthozott különbözö című készletek összegét a folyó évben történt bevételek és kiadások által okozott változás leszámításával a számadás tartalmával megegyezőleg és a társulat pénztárában találtuk.” Költ stb.

A közgyűlés e jelentést tudásul vette, s mind a számadások tiszta, pontos és hibátlan vitelében, mind pedig a jelentő biztosok lelkiismeretes eljárásában megnyugodott, s fáradozásukat megköszönte.

A másik tárgyat a nagyméltóságnú elnök gróf ur terjesztette tanácskozás alá. Beszédében érintette azt, hogy minden, a mi emberi mű, tökéletlen, következésképp idő telével, az idő és viszonyok változásához képest, s a tett tapasztalások nyomán javítani, tökéletesíteni kell rajtok, különben elavulnak, tulszárnyalják a naponként fejlődő új viszonyok és támadó szükségek. E mi társulatunk is — ugymond — az előtt két tizeddel alkotta volt eredetileg alapszabályait, s ámbár akkor is nagy gon-

dot fordított rá, s a lehető legmegfontoltabban járt el a kötelességében, mégis az azokban való javítás halaszthatlanná vált. A múlt közgyűlés meghatározta a teendő módosításokat, a választmány végrehajtotta, s most azon alakban, a melyben az, kézirat gyanánt nyomtatva, minden tagnak megküldtén, közkezen forog, ezennel tanácskozássra kitétetik.

Ezután egyik e végre kijelölt választmányi tag általános vonásokban körvonaloza a választmány által a múlt közgyűlési végzések szellemében tett módosításokat, kijelentve, hogy egy e végre küldött kisebb körű bizottság módosításokkal több napokat, maga a választmány két ülést töltött el, hogy a közgyűlés által kimondott elvekhez mindenben híven ragaszkodott, hogy a beillesztést s itt-ott új szövegeztést egészen az akkori megállapodások szerint hajtotta végre; ezekhez képest a szöveget azon alakban, a mint most a közgyűlés asztalán áll, részről elfogadhatónak látja. A közgyűlés azonban több rendbeli észrevételek folytán szükségesnek ítélte, hogy azon szabályainkkal, melyekben elvi módosítások történtek, olvastassanak fel mind a múlt közgyűlési, mind a mostan megállapítva levő szövegből. A mire a szövegek egybeazonosítása elkezdődött, s a közgyűlés megnyugodva hitte, hogy az új szöveg a múlt közgyűlés határozatán elvileg és lényegben merőben híven, formailag pedig sok tekintetben szabatosabban, s a mi ily szabályoknál — hol a felek nagyon hajlandók a magyarázásra — főként szükséges, félreérthetetlen világossággal adja, s ehhez képest azokat a mostani alakban elfogadja, s helybenhagyja. Azonban ez alatt az idő eltelvén, a felterjesztés módja iránt intézkedni nem lehetett: egyfelől tehát ez okból, másfelől, hogy a tagok ezen már most másodszor is helybenhagyott alapszabályokat még egyszer megfontolbassák, s ha netalán valami hasznos észrevételök fordulna elő, annak most, a mi a dolog a társulat kezében van, előterjesztésétől el ne zárassanak: a közgyűlés magát 14 napra elnapolta, s akkor u. m. június 11-kén viszont egybegyűlvén, a már teljesen kész és elfogadott alapszabályok a közgyűlésből felsőbb megerősítés alá fognak terjesztetni.

Meg kell még említenem az igazgatósági jelentést, melyet a közgyűlés „eljen”-zéssel fogadott. E jelentést a jövő számban adandjuk.

Különfélék.

* Színházunknál az építkezés nagyban foly. A régi iroda, s az e körül levő helyiségek szétvannak már bontva, s az új fal is gyorsan emelkedik. A páholyokat csak később bontják meg, hogy az épület falait ne kockáztassák.

* A rom. cath. gymnasiumi ifjúság tegnapelőtt tartá meg májálisát a zöldben. A mulatságot egy darabig megzavarta a zápor, később azonban az idő felderült, festelenül s a legszebb rendben mulattak tovább. Östve 10 órakor zenésző mellett tértek vissza, s üdvözölve köztisztelőben álló igazgatójuk ft. Ribiansky urat, csendesesen szétoszlottak.

* Végre és valahára a sétatért is porondozák. E gondoskodásért az új kezelőnek tartozunk köszönettel, ki ugylátszik több jóakarat mint erővel rendelkezik az új és legszükségesebb reformok érvényesíthetése. Reméljük végre és valahára gondoskodva lesz már az öntöztesről is. Az egyik sétat-út elvevise még folytonosan panaszkokra ad okot. A lovaglók csakugyan beérhetnék a nagy kocsii uttal, mely elég széles arra, hogy négy kocii

és határozottan eltökéli magát arra, hogy ennek a belső vezetőnek életre, halálra engedelmeskedjék. Ez a szabadság szelleme; mert senki sem szabad teljesen és változtatlanul, csak az, a ki minden külső jármót szétért, hogy egyedül az igazság ismerete által megvilágosított, saját lelkiismeretének engedelmeskedjék. Ez az a lecke, az az igazság, melyet a köztársaságokban éppen úgy, mint a kényuralkom alatt tanítani kell. Még eddigé csak hajnaloszürkületig tünt fel ennek a világon, ezután kell hogy kibontakozzék a homályból a teljes alkalmazás által. Mindazok, kik ebben a mindennek életet adó és mindeneiket fellelő nagy igazságban a valódi tapasztalás útján megkeresztelkedtek, terjesztői kell hogy legyenek ennek mindenfelé, s a ki csak egyetlen egy ilyen ténitést teszen is valamely zsarnok trónusának a közelében, az szétért egy szemet ennek a zsarnoknak lánczából. Ennek a magasztos erkölcsi érzelmnek elterjedésében helyezzük ki — kiváltképpen — a szabadság felőli reményünket; és mi remélünk, mert tudjuk, hogy vannak férfiak, kik ittak az igazságnak e kútfejéből, s ennél fogva készek, ha Isten szólítja, vértanui lenni. Mi nem esünk kétségbe, mert van valami ragadó, vagy jobban mondva, valami isteni hatalom, a magasztos erkölcsi elvekben. Ezeken nyugszik a mi legfőbb bizodalunk. Mind kevesebbet, kevesebbet várunk az erőszakról és vérontástól, mint olyan eszközöktől, melyek az emberiségnek a rabszolgaságból leendő váltságát idézzék elő. A történelem nem kevés uralkodót mutat fel nekünk, kik háboru avagy orgyilkolás által nyerték avagy erősítették meg trónusukat. Hanem a szabadság, mely nem egyéb, mint csak más neve az igazságosságnak, becsületességnek és jóakaratsnak, a gyilok használatát megvetéssel fordul el, s csak reszkette nyul a pusztá fegyverhez.

is elhajtson egy vonalban. A szőlőtulajdonosok legnagyobb része azon az uton szokott végig haladni, miért zavartatják hát őket? Végül is az az út nem lovagolni való hely, mert szűk, s a lenyuló ágak között a legönnyebben szerencsétlenség érheti a legügyesebb lovast is.

* Kaposolathban ezzel ajánljuk figyelmébe az új kezelőnek, hogy elevenitené fel a régi majálisi néptünnepeket, melyek szépen jövedelmezének a sétatér részére, s a szükséges javításokhoz nagyobb erővel lehetne hozzá fogni. Egy ilyen néptünnepre senki sem sajnálna kiadni két hatost, s bizonyosan megfordulna egy délután legalább ezer ember olyan, ki jószívvel megfizetné.

* (Necrolog.) Szereda-szt-annai Antalfi Ferencz maga és testvérei nevében, mely fájdalomtól áthatott szívvel jelenti a szerettet testvér szereda-szt-annai Antalfi Zsigmond gyógyszerésznek máj. hó 26-kán éjféli 1 órakor élte 56-dik évében hosszas betegeskedés után történt gyászos kimúltát. Béke poraira!

* A Folinus társulatának zilabi és somlyói vendégzereplésük, úgy halljuk, a legszebben sikerült. Mindenütt nagy tetszésben részesülnek, különösen Somlyón, melynek mivel és szép közönsége nem remélt pártfogásban részesítette őket, a mi annál szebb, mert Somlyónak állandó mükedvellő társulata van, s még pedig a legszebben rendezett, mely eddigelő is minden tekintetben a legszebb eredményeket mutatá fel, s jótékony czelokra 1600 forintot fordíthatott már.

* Ugyancsak somlyói levelezünk írja, hogy ott közlebről Csizsér aggasztó felsegélésére mükedvellő előadást tartottak. A tagok a rövid idő dacára is elég sikerültlen adták elő Kisfaludi „Ké-
rők” című vigjátékát.

* A magyarországi gazdasági egyesületnek Pesten a múlt hó 27-én tartott rendkívüli igazgató választmányi ülésében választott meg a küldöttség, mely a legf. trón számolyánál fejezi ki az egyesület azon legmélyebb kérelmét, hogy ő Felsége az egyesület által a jövő hó elején rendezendő kiállítást Pesten megtekinteni méltóztassék. A rendkívüli ülésre a tagok nagy számban jelentek meg. Az ülés kezdetén az elnök, gróf Festetics György ő mlga előadta, hogy a kiállítási bizottmány körében azon eszme merült fel, hogy az egyesület ő Felségét a kiállítás megtekintésére hódolatteljesen meghívja. (Helyes!) A bizottmány előadó elnököt levélben kereste meg, sziveskednék megtudakolni, valjon ő Felsége elfogadni méltóztatnék-e az egyesület ilyenmü küldöttségét. „Szives örömmel teljesítettem a megkeresést, — ugymond a nemes gróf — s azon választ nyertem, hogy ő Felsége az egyesület küldöttségét s kérelmét legkegyelmesebben hajlandó elfogadni.” (Zajos éljenzés.) A küldöttség vezetésére a jelen voltak egyhangulag gróf Festetics György elnököt kérték fel, ki a megisteltetést elfogadva, aggodalmát fejezte ki, hogy lábsértülési sebe folytán azt teljesítheti-e. Ha nem, a küldöttség vezetésére gr. Cziráky János ő exoja kéretik fel. A küldöttség tagjain az elnök előterjesztésére következők választottak: gr. Cziráky János (küldöttségi elnökhelyettes), Somsich Pál, báró Sennyey Pál, gr. Zichy Edmund, gr. Pálffy Pál, Ürményi József, Sárközy Kázmér, Peterdi Gábor, Wodjaner Albert, dr. Czilchert Róbert, Szegheő József. Az elnök felkérte, hogy sziveskednék megtudni, valjon mikor méltóztatik ő Felsége a küldöttséget fogadni, s e szerint fog az a legközelebbi napokban Bécsbe indulni. A gazd. egyesület Pesten ő Felségét a vasuti indó-

Az igazi összeesküvés, mely előtt a zsarnokságnak el kellend buknia, az erényes és emelkedett szellemek egygyessége, kik arra a hivatásra szentelik magukat, hogy az emberekben az emberi természet jogainak, tehetségeinek, rendeltetésének és nagyságának öntudatát ébresztsék fel; kik az erőszakkal az értelem és lelkiismeret bösiességét és az önfeláldozás szellemét állítják szembe. Jelen művünkkel azzal vezgettük be, hogy az emberi szabadság és tökéletesedés ügyét a mindenható Isten oltalmába ajánljuk. Imádjuk az ő gondviselésének bölcsességét és jóságát, mely úgy akarta, hogy a szabadság csak nagylelkűség, bátorság és áldozatok árán legyen megszerezhető. Áldjuk ötet azokért a dicső küzdelmekért és erőfeszítésekért, melyeket ez az ügy már is előidézett; azokért a rendületlen védelmezőkért, a kik eleitől fogva körülötte csoportosultak, és a kiknek hírneve és dicsősége a lefolyt idők legbecsesebb hagyománya. *)

Marosi Gergely.

*) E lapok mai számában bevezett „Észrevételek”-nek van egy második részük is, mely a hatalomvágynak az emberi dolgokra való befolyásáról értekezik különösen, hanem, miként a szerző magát kifejezé, csak toldallékul van csatolva a már közölt első részben Bonaparte Napoleon élete és jelleme felől kifejtett elmélkedéshez, s az első rész e nélkül is egy teljes s ugyancsak a szerző által is bezárt egész képez. Fordított mélyen meg van ugyan győződve az amerikai nagy reformator által a Bonaparte Napoleon élete és jelleme felől írt „Észrevételek”-ben foglalt igazságoknak, irány-
eszméknek marandó és minden időkre szóló nagy becsek, fontos és tanulságos voltak felől: mindazonáltal nagy vélekedik, hogy soha alkalmasabb időben nem eshetett volna meg ezek nek magyar nyelvre való fordítása, és e lapok olvasóival való nek magy. nyelvre való fordítása, és e lapok olvasóival való közlése, mint éppen most, midőn III. Napoleon — a Párisban közzájón forgó adoma kifejezésével élve — „Julius Caesar” történelmében a caesarismus encyclikáját bocsátotta ki a világra.

báznál fogja fogadni, a kiállítási helyiségekben a városligetben ő Felsége fogadására külön dísz sátor és kert rögtönzöttek. Ugyanide ő Felsége ünnepélyes üdvözlésére az igazg. választmány s a gazd. egyesületnek Pesten lévő összes tagjai meghívatnak. A vidéki egyesületek küldöttségei is hozzácsatlakozhatnak, kik magukat az elnökségnél jelentik (P. H.)

— A selyembogar-tenyésztés Dalmáciában 1863-ról 1864-re ismét csökkent. A tavalyi termelt mennyiség összes értéke 18,235 frt volt, míg 1863-ban 19,567 frt, tehát 1300 frttal volt tavaly kevesebb, dacára annak, hogy a selyem ára akkor magasabban állott volt, mint két év előtt; a termés nem sokkal több volt mint fele az 1863-diknak. Dalmátia 1860-ban 600,000 frt áru selymet termelt és hogy termelése ennyire lecsökkent, egyedül a selyembhernyők betegségének tulajdonítandó.

— Bécsben az olasz opera-idényt végkép meg akarják szüntetni. A roppant kiadásokat nem ellen-súlyozza megfelelő szellemi élvezekkel. Ezután hát április és május hó folytán szintén a német opera fogna működni, s ezérl a páholyok eddigi bérlet-árát 400 frttal fölemelik.

— Magyar borok külföldön. Mint a „P. N.” írja, Parragh Gábor, a fardhatlan borász, szorgalma, kitartása, értelme és hű borkészítése a mult hétén befejezett tettini kiállításon érdemlett elismerésben részesült, ugyanis az ottan működött jury berlini borkereskedéséből kiállított boraiért nagy ezüst éremmel tisztelte meg.

— A Párisi kutyakiállítás, mely most van nyitva, nagyon sokan látogatják. A tudólok nagy száma a különben tágas termekbe alig férhet be. A kiállításnak e közben azon haszna is van, hogy a kutyatenyésztésre nagyobb figyelemmel kezdenek lenni, Drouin de Lhuys minister is, kinek takaré-kossága ismeretes, a legszebb jubász-kutyára 500 franknyi díjt tűzött ki.

— Mennyibe kerül a rendőrség? London 3,000,000 lakos után rendőrségre 11,390,400 frankot ad ki; Páris 1,700,000 lélekkel 11,939,134 frankot; Pétervár 530,000 lélekkel 6,400,000 frankot igényel — 1934 rendőrszemély fenntartására. Ennélfogva Szt Pétervárot 274 lakosra jó egy rendőrkatonára.

*. A Sobotta és Sidoli egyesült lovarda igaz-gatókat Oláhországban nagy csapás érte. Ugyanis a cirikus meggyulván egy része elégett, később pedig a társulat legkitünőbb tagja Hanausk gymnastikai gyakorlatok közben egy magos rudról elesvén derekát törte el.

*. Budán nem régiben szomorú kettős öngyilkosság történt. Az ugynevezett „Norma-fa” táján két budai tanuló agyonlőtte magát. Az illetők mint igen szorgalmas, jó viseletű ifjak voltak ismeretesek. A holttesteket a hatóság szállította a kórházba, a véres tett időkait, részleteit eddig homály fűdi. Ugyan e véres esetről még egy másik tudósítása is van a „P. Hirnök”-nek; ugyanis az öngyilkosok egyikénél három, a másodiknál egy levél találtatott. A 3 levél közül egy A — iz Lipót, kettő Sz — i Miksa névvel, a másikkal talált levél pedig S — i Lajos névvel volt aláírva. E levelekből kitűnik, hogy még egy harmadik ifju is saját kézzel akart véget vetni életének, de erről ma délig a hatóságok nem birtak tudomással. A rejtélyes eset részletei még most nincsenek hivatalosan constati-rozva, s így a nevekből is csak a kezdő és végbe-tűket tehetni ki. A „P. Bote” tudósítása e szomorú esetet nem öngyilkossági, hanem párbajnak tulajdonítja.

*. Mind rendkívüli eseményt jegyezzük fel, hogy Egyiptom részére Erdélyben 6000 darab tenyész bivalyat szednek össze. A vállalkozók már sokat utra indítottak. A bevásárlás az egyiptomi kormány megbízása folytán történik.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, máj. 24. A „B. u. H. Ztg.”-nak írják: Napról napra több jeltől következtet-hető, hogy az új olasz betörési kísérlet, ezuttal a velencei területre és Tyrolba egyszerre, közelebb már megtörténik; és ha a főszereplők, — a kik között Garibaldi első sorban említik, — nem akar-juk egyenest eszeveszetteknek mondani, hogy most, miután egyidőtől fogva az éber őrködés meg van kettőztetve, és pedig nemcsak Austria, hanem — legalább szintén, — Piemont részéről is, hogy ép-pen most készülnek fellépni: akkor szilkségképpen fel kell róluk tenni, miszerint oly elemeket remél-nek a cselekvénybe besodorni, a melyek valamivel többet képviselnek a szabadsapatok földönfutó né-pénél. Hogy Bresciában s Bergamóban toborzóirodák vannak, az constátált tény. A toborzott njonczok 20 lira foglalót kapnak és utalványt egyenruhára, fegyverre s lőkeszletre, s kisebb csapatosztályok mutatkoztak is már a tyroli határon. — Ha pusztá véletlen, hát akkor nagyon sajátoságos véletlen, hogy a modenai hg azon nem csekély hadi anyagot, a mely a hajdani Eszte-dandáré volt, s melyet ezen dandár feloszlása óta Mantuában osztrák raktárakba tett le, — éppen most hozatja rendbe.

A „Pester Bote” sugalmazott bécsi levelezője írja: A római-olasz kérdés illetőleg jól értesült helyről tudjuk, hogy az nyolcz nap óta tökéletesen tesped. A tárgyalások eredménye, mely eddig ki-válólág az egyházi térre szorítkozott, a turini ka-

binetben ellenállásra talált. Romában már azért is szívesen beleegyeztek volna, mivel a pápa, mint a kereszténység feje, az által azon állapotba hitte magát helyezve, hogy Olaszország zavart egyházi ügyeit szabályozhatja. Hiteles tudósítások alapján azonban biztosítanak bennünket, hogy Florenzben csalódnak, ha azt hiszik, hogy az egyházi enged-ményekért később politikai ellenengedmények fog-nának tétetni; a pápa e tekintetben szigorúan ra-gaszkodik a „non possumus” elvéhez.

A „Neue Fremdenblatt” állítólag jól értesült forrásból hallja, hogy a pénzügyminister legköze-lebb elő fogja terjeszteni a deficit fedezésére szük-séges új kölcsön iránti törvényjavaslatot. A kormány 49 milliót fog kérni.

Angolország. London, május 24-én. A „Times” Mexikóról megjegyzi: „Franciaország, a midőn a mexikói területen monarchiát alapított, ne-héz és kényes feladatot tűzött ki. Juarez párta most az elbocsátott déli és északi hadakból jelen-tekeny számú katonát nyerend. A washingtoni kor-mány bizonyára őszinte ellensége a „fegyveres emigratio”-nak vagyis a juarez-féle toborzó hivat-loknak. Ugyanis az Unio eléggé jóllakhatott már a háborúval, szüksége van a nyugalomra, és új erő szerzésre, hogy elnéptelenedett városai megtel-jenek, s az eke mellé munkás álljon. Ugy látszik, hogy az elnök mindent elkövet a szabadsapatbeli vállalatok meggátlására. Azonban a mexikói had-járat több esáberől bir, mintsem Juarez hiányt szenvedhetne a harcokban.

Franciaország. Páris, máj. 23. A „Con-stitutionnel” arról értesül, hogy az amerikai unio-kormány rendelkezést tett minden meg nem enge-dett toborzás elnyomására s minden oly eljárás megszüntetésére, melynek célja a szövetségi tör-vények megsértése mellett az lenne, hogy Mexiko-ba az emigránsok valamely hadvállalkozását készitse elő. Az unioi attorney ez értelemben vett utasításo-kat, melyek valószínűsítással siet. Az esti „Moniteur” a „Constitutionnel” cikkének értelmében írt fejte-géseket tartalmaz az amerikai ügyek felett. Meg-erősíti, hogy Franciaország visszavonta a rendelet-et, mely az unio hadihajóinak francia kikötőkbeni tartózkodását 24 órai időközre szorította, s hogy a kormány még a semlegeség által követelt többi megszorításokat is megszünteti, mihielyt értesül, hogy a washingtoni kabinet lemondott azon kivéte-les jogok gyakorláról, melyekkel, mint hadviselő hatalom, a tengeren mások ellenében él. Mi a Me-xiko számára eszközölt toborzásokat illeti, a „Mo-niteur” úgy vélekedik, miszerint az Észak számos s bátor katonái négy évi harc után inkább lesz-nek hajlandók nyugalmat keresni a munkában, mint újabb veszélyek elé indulni, s így nem való-színű, hogy Juarez számos njonczokra találjon. A „Moniteur” szerint, a közvélemény Amerikában ellenzi a toborzást, s remélhetni, hogy Johnson elnök nem szándékozik Lincoln bölcs politikájá-tól eltérni, ki röviddel halála előtt kijelentette, hogy Mexiko tekintetében lelkiismeretes semlegességet követend, föltéve, hogy az unio becsülete nem fo-rog kérdésben.

A madridi „Correspondencia” határozottsággal akarja tudni, hogy Napoleon császár Madridba fog jönni. Azonban, teszi hozzá a nevezett lap, ő Fel-sége a legszigorubbán incognito fog lenni, s csak a királynét és királyt látogatja meg. A „France” a spanyol lap e tudósítását szintén közli s így né-mi bitelességet kölcsönöz neki. — Mint továbbá mondják, a svéd király e nyár folytán szintén meg fogja látogatni a császárt Párisban.

Napoleon hg, a ki tegnapelőtt megérkezett, valószínűleg találkozott Victor Emanuellel, a ki ak-kor Florenzert hirtelen elhagyta. „La Gloire” fregatt a császári hajóhadtól máj. 15. Ajaccioban volt, s 19-kén visszament Algirba: ebből következtetik, hogy a császár és Napoleon herceg között egyenes közlekedés volt. A ministerium nagyszerű szállítási eszközöket tart készletben, hogy szükség esetén új hadsereget küldjön Mexikoba.

Ma reggel meglehetősen komoly hírek érke-ztek (máj. 16-ról) Alexandriából. Előtte való nap az ottani kikötőben horgonyozó olasz corvettehez tar-tozó négy olasz matróz bántalmaztak rendőri ügy-nökök. A matrózok oly súlyos sebekeket kaptak, hogy kórházba kellett őket vinni. A főconsul azonnal az alkirályhoz fordult, s 24 óra alatt adandó elégtételt kért. A postahajó elindulásakor még nem volt sem-mi válasz az alkirály részéről, a minek meg kel-lett volna történni, mert az elégtételt kívánó rész méltósága úgy kívánja, hogy azonnal erélyes és igazságos határozat hozassék. Az európai gyarmat természetesen a legnagyobb izgatottságban van, s az ott meglepedett olaszok (mintegy 15,000 lélek) oly böszültek lettek, hogy kitérőstől lehetett tartani, s azzal fenyegetőztek, hogy vesznek ők maguk elégtételt, ha az alkirály tüstént kellő igazságot nem szolgáltat képviselőjük felszólalására. Ugyan-azon tudósítások szerint az egyiptomi külügyminis-ter Cherif basa és Lagovski orosz főconsul között olyan heves összeszólalkozás történt, hogy annak következtében Lagovski azonnal félbeszakítja a di-plomatiái érintkezést. Az ok még nincs tudva.

A hírek Mexikóból igen kedvezőtlenek, mint ezt a magánlevelek és az angol lapok tanúsítják. Hivatalos körökben nagy a nyugtalanság, s a császár visszaérkezését óhajtkák. A „Patrie” tagadása dacára valószínű, hogy Didelot a Csendes Oceanra

küldetik. Seward levele Romerohoz (febr. 25-ről) sejteti a kormány politikáját, s e szerint az ame-rikai kormány a mexikói ügyekbe nem fog avat-kozni, azért azonban még most is Juarez tartja a mexikói kúrtársaság törvényes elnökének. Ha egy minister így ír: mit tesznek azok, a kiket felelős-ség nem terhel?

Páris, máj. 26. A londoni levelezések meg-erősítik, hogy Amerika a kalózkodásokért kárpót-lást követel Angliától. A „Moniteur” egy győzelem-ről tesz jelentést, melyet a csapatok Juarez hadai ellen vettek ki Guayama mellett. A császár reform-tervei Algir irányában, abban központosulnak, hogy a déli tartományokat adókötelezett hűbériség fejé-ben Abd-el-Kadernek adja, a parti vidékeket azon-ban nem rakja meg erőddel. — Az alkudozások Abd-el-Kaderrel folynak. — A „Constitutionnel” föl-teszi, hogy a bevégzett amerikai háboru után proscriptiók nem következnek be, és Jefferson Davis és sorsosai megkíméltetnek.

A „France” szerint a császár jun. 8 vagy 9-én fog Toulonba érkezni. A „Patrie” szerint a spanyol királyné meghívta a császárt látogatásra Madridba. A császár nem fogadta el, mert időzése Algirban előre meghatározott utiprogrammtól függ.

Páris, máj. 27. A mai „Moniteur” közlé-si a császár egy iratát Napoleon herceghez, melyben azon fájdalmas benyomást jelenti ki, me-lyet az Ajaccioiban tartott beszéd rá gyakorolt. „A politikai program, melyet a herceg, Napoleon neve alatt felállít, csak kormányom ellenségének adhat alkalmat oly felfogásokra, miket meg nem engedhetek. A herceg e mellé a harag és gyűlölet érzelmeit csatolá, melyek többé nem felelnek meg az időnek. Hogy Napoleon eszméit most méltányol-hassunk, arra szükséges, hogy a felelősség és ha-talom súlyos próbáit adjuk légyen. Hogy a kedé-lyek anarchiája, az igazi szabadság ezen borzasztó ellensége, elháríttassék, Napoleon előbb családjá-ban, később kormányában azon szigorú fegyelmet hozta be, mely csak egy akaratot és egy actiot engedett létezni. Hasonló rendszabályoktól többé nem fogok eltérni.”

Olaszország. Róma, május 19. A „Journ. des Debats”-nak írják: A helyzetben egy hét óta semmi változás nem történt. Egyelőre négy főpap-ból álló bizottmány neveztetett ki azzal a megbí-zással, hogy Vegezzi visszaérkezéig dolgozzák ki a már megállapított alapnézetekre támaszkodva az egyezséget.

A berlini kereszties lapnak írják Rómából: a Róma és Olaszország közti egyezkedést a király és a ministerium többsége egészen elfogadta; Lanza ellenzé, s le kellend lépnie, és hihetőleg San Mar-tino gróf fogja megkapni a belügyi tárczát; a bi-bornokok praelatusok és hgek közötti conservatív párt nagy mozgásban van; 1847-re látja magát visszahelyezve, s annyiban igazuk is van nekik, hogy minden Piemonttali alkudozás, akármilyen nevet adnak neki, csak a forradalom kisebb vagy nagyobb mértékben elpálástolt elismerése s a Cavour-féle birodalomra fog vezetni. Itt nagy a bizalmatlanság Piemont ígéreiteit illetőleg. Vegezzi kijelentette a pápának, hogy királya az egyházi dolgokra nézve minden engedményre kész, hogy visszaveend min-den ellene tett intézkedést, s az egyház Olasz-szágban olyan eszményi szabadságot élvezhetend, a milyenben egy országban se részesül. A pápa így lekenyerezve általános amnestiát tervez.

Május 20-ról keltezett római tudósítások sze-rint a szent atya több ízben kinyilatkoztatta, hogy olyan lépést készít elő, mely rendkívüli zajt fog Európában tinni. Rómában azt vélik, hogy a szent atya végleg fel akar hagyni a non possumus poli-tikával, s amnestiát fog adni valamennyi politikai fogolyoknak és száműzötteknek. Azt is hallani, hogy a pápa Tosti bencze atyát Rómába hívatta, s felszó-lítá őt, hogy menjen Florenzbe a kibékülést siet-tetni. Pater Tosti a negyvenes években, Lambruschini idejében az egyházi állam pénzügyministere volt, s annyira gyűlölökdöttek ellene a jesuiták, hogy 1848 óta nem volt szabad Rómába mennie; s most a pápa maga hívja meg küldetéssel szándékozáva őt megbizni Victor Emanuellel. Ha ez megvalósulna, csakugyan nagyon különös lenne. De még érdeke-sőbb az, hogy a párisi „Monde” Porosz, Orosz- s Angolországot és Belgiumot felháborodással lecz-kézteti azért, mert felteszi róluk, hogy le akarják Victor Emanuel kormányát a pápávali egyezkedés-ről beszélni.

Németország. Berlin, máj. 26. A „Zeidl. Corr.” írja: A hercegségbeli fővezérségben leg-közelebb változás fog bekövetkezni. A tartományi rendekkel csak a jövődöbeli népképviselő szerve-zetéről fognak alkudozni. A népképviselő elé be-nyújtandó előterjesztés a bradenburgi, oldenburgi és augustinburgi örököségi jogra vonatkozik, ugy-szintén említve lesz Poroszország viszonya a her-cegségekhez, és esetleg a többfelé osztás kérdése.

Amerika. Newyork, máj. 11. Egy 10-ké-ről kelt proclamációban Johnson elnök a déli álla-mok fölkelését tényleg befejezettnek nyilvánítja, s ezzel egyszersmind megszűnik a confederatio ígé-nye egy hadviselő fél jogaira. Ha tehát a külföld nemzetei még ezen proclamáció általános kihirdeté-s után is vendégszeretileg fogadnák a déli álla-mok kalózhajóit, akkor a szövetségi kormány kö-telessége lesz azon nemzetek hajói előtt az Egye-sült államok kikötőit elzárni és más megfelelő lépé-

seket tenpi a nemzeti souverainitás megőrzésére. Az elnök egy más proclamációja jelenti a törvényszerű hatalom és az alkotmányos köztársasági államforma helyreállítását Virginiában, és Pierpoint kormányzó bizza meg a végrehajto hatalommal, míg a lázadó kormány alatt történt minden nyilvános tény és ha-tározatot semmisnek nyilvánít. A hadügyministernek parancsa van minden hadifoglyot haladéktalanul sza-bad lábra helyezni, kinek ezredesnél nagyobb rang-ja nem volt és ki Richmond eleste előtt készenk nyilatkozott a hűségi eskü letételére; ezeket az es-ku után az állam költségén szállítják vissza ha-zájukba.

A „Newyork-Times” szerint az elnök procla-mációja, melyben Jefferson Davis és más confode-ráltak elfogatására különféle jutalmak tűzettek ki, a fő államügyes indítványára bocsátott ki.

Azt hiszik, hogy Miksa császár, ha értesül a kivándorlási tervről, Mexicót el fogja hagyni és ak-kor a kivándorlók Juarezhez fognak csatlakozni, hogy a clericális párt tulhatalomra vergődését meg-akadályozzák. A republicánus sajtó egyáltalán a terv ellen lép föl és azzal vádolja a demokrata lapokat, melyek azt pártolják, hogy az Egyesült államokat az európai hatalmakkal háboruba keverni, s ez ál-tal a demokrata pártnak akarnak használni, mely délnak a nemzeti kormánynál előbbi befolyásos ál-lását reményli visszaszerezni.

A „Courrier des Etats Unis” ismétli azon ál-lítását, hogy Seward el van határozva, a semleges-ségi törvényeket fenntartani és a hangulat lebűl-léséről beszél a kivándorlási tervet illetőleg. Azonban a toborzások még mindig tartanak. Rosenkranz tők tagadja, hogy összekötöttesben volna vagy rokon-szenvezne a tervvel. A mexikói szabadelvűek kü-lösféle eredményeket vettek volna ki és nagyobb tevékenységet fejtenek ki.

Newyork, máj. 17. Jefferson Davis csalá-dostól és táborkarával együtt Macon mellett elfo-gatott, és Washingtonba küldetik. A pör az össze-esküvők ellen folyton tart, eddig Davis ellen semmi pozitív vádalap sincs. A francia követ Montholom Johnson elnöktől fogadtatott, és barátságos nyilat-kozatok kicserélése történt. Az izgatás a kivándor-lás ügyében valamennyire alább hagyott, A mara-dék kölcsönre való aláírások 230 millió dollár ér-tékeig megkezdődtek.

Ujabb. Páris, máj. 27. A mai „Moni-teur”, a császárnak Napoleon herceghez intézett következő tartalmu levelét közli:

„Szeretett ur és rokon! Nem mulaszt-hatom el ön előtt azon kinos benyomást nyilvánítani, melyet ajaccioi beszéde reám gyakorolt. Midőn önt mint a titkos tanács alelnökét, távollétem alatt a császárné és fiam közelében hagytam hátra, ezzel barátságom s bizalmam jelét adám önnek, s reménylet-tem, miszerint jelenléte, magatartása s be-széde tanúságot teend a családomban ural-kodó egyetértésről. A politikai program, melyet ön a császár védpaizsa alatt felállít, csak kormányom ellenségének adhat alkalmat oly felfogásokra, minőket én meg nem engedhetnék. Ehhez ön még a harag s gyű-lölet érzetét csatolja, mely a kornak többé nem felel meg. Hogy Napoleon eszméit most kellően méltányolhassunk, arra szükséges, hogy a felelősség, valamint a hatalom nehéz próbáit adjuk légyen; s különben is, képe-sek vagyunk-e mi törpék, Napoleon nagy történelmi alakját valódi becse szerint méltá-nyolni? Miként óriási szobor előtt, nem va-gyunk képesek az összbenyomást egyszerre felfogni, mert mindig csak azon oldalt látjuk, mely szemünk előtt áll; s innen ered aztán a nézet hiányossága s a vélemények különb-félesége.

Mi ellenben tisztán áll a világ szeme előtt, az azon tény, hogy a császár a kedé-lyek anarchiájának, az igazi szabadság ezen félelmes ellenének elhárítására, előbb család-jában, később kormányában oly szigorú fe-gyelmet hozott be, mely csak egy akaratot, egy actiot engedett meg. Hasonló rendszabá-lyoktól jövőre nem fogok eltérni.

Ezzel szeretett ur s rokon, kérem a mindenhatót, hogy önt szent oltalmába fogadja. Napoleon.”

— Páris, máj. 27. (Este.) „La Pres-se” N a p o l e o n hercegének a császárhoz intézett levelét közli, ez így hangzik: „Sire! Felséged f. hó 23-ról kelt levele, s annak a „Moniteur”-ben történt közzététele folytán, mint a titkos tanács alelnöke, s az 1867-dik évi mükiállítási bizottmány elnöke beadam lemondásomat. Fogadja felséged mély és tisz-teletteljes ragaszkodásom kifejezését, melylyel vagyok Felséged hódoló rokona Napoleon.”

— Dresden, máj. 27. A mai „Dresd-ner Journal” a királynak az igazságügymi-nisterhez intézett kéziratát hozza, mely egy királyi herceg születése alkalmából az 1849-i évi politikai bűnösöknek a politikai becsület-jogok korlátlan helyreállítása mellett teljes amnestiát ad.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE május 27-kén 1865.

Államadósság.	Adott ár.	Tartott ár.	Elsőbbségi kötvények.	Adott ár.	Tartott ár.
5%-es nemzeti kölcsön 100 frtos	76	76 20	Osztrák Lloyd	90	91
5%-es metaliques 100	71 25	71 30	Dunagőzhajózási	95 50	96 50
4 1/2%-es 100	63	63 50	Államvaspálya	900 frank	110 50
1839-dik évi teljes 100	157	158	Lomb. velenzei	105 25	105 75
1839-dik ötdörész 100	154 50	155			
1854-dik teljes 100	87 75	88 25			
1860-dik teljes 100	93	93 20			
1860-dik ötdörész 100	97	97 20			
Záloglevelek.					
Nemzeti bank 10 éves 5% 102 75	103 25				
" kisors. ezüst. 5% 93	93 50				
" oszt. 6% 88 90	89				
Gall. hit. int. oszt. 4% 70	71				
Magyar földhitelintézet 5% 81	87 50				
" 10 év. jöv. jegy 6% —	—				
Földterhementesítési köte-					
lezvények.					
5%-es magyarországi 100 frtos	74 80	75 40			
" erdélyi 100	77 20	71 50			
" horvát 100	74 50	75 50			
Sorsjegyek.					
Hitelintézet 100 frtos	125 80	126			
Dunagőzhajózási 100	85 50	85 75			
Triesti 100	111	112			
Esztérházy herceg 40	111 50	112			
Salm 40	81	81 50			
Pálffy 40	27	27 50			
Clary 40	26 75	27 25			
St. Genois 40	27	27 50			
Budai 40	26 50	27			
Windischgrätz 20	17	17 50			
Waldstein 20	19 50	20			
Keglevich 10	13 20	13 50			
Váltók (devisek)					
három hónapra.					
Augsburg 100 dh német fr. 4 1/2%	91 30	91 40			
Frankfurt 100% 99. 66	97 40	97 65			
Hamburg 100 bankmark 3 1/2%	87 25	81 35			
London 10 ft. sterling 3 1/2%	109 30	109 50			
Páris 100 frank 4%	43 45	43 40			
Pénznemek.					
Korona	14 90	14 95			
Császári arany	5 21	5 22			
Reczés	5 19	5 20			
Napoleon's or.	8 75	8 76			
Orosz imperialok	8 97	9			
Porosz pénztári utalvány	1 61	1 62			
Ezüst	106 75	107 25			

A t n é z é s e

a kolozsvári levél- és szekérposta indulásának s érkezésének.

Indul a levélposta:

Magyarhonba és külföldre naponként déli 12 órakor.
Szeben, Brassó, Oláhországba naponként d. n. 5 órakor.
Maros-Vásárhely felé naponként d. n. 5 órakor.
Lengyelhon északkeleti részébe, egy Bukovina- és Moldvára Csernovicz felé, valamint Választ, Dézs, Nagy-Bánya- és Beszterterezre naponként-esteli 6 órakor.
Debreczen felé Zilahon és Szilagy-Somlyon át: N. Károlyra naponként délután 3 órakor.
Mocsra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton délután 3 órakor; egyéb napokon esti 6 órakor.
Kolozsra kedden, csütörtökön és szombaton déli 12 órakor.

Érkezik a levélposta:

Magyarhon- és külföldről, névszerint: Bécsből, Pestről, Kassáról, Szegedről, Temesvárról, Aradról, N. Váradról naponként 2—3 óra tájban. Szeben felől, Brassóból, M. Váásárhelyről, Abrudbányáról, Zalahánáról, Temesvárról és Tordáról naponként reggeli 8—9 óra közt.
A Csernovicz felől jövő s ezzel egyesült nagy-bányai levél-posta naponként reggeli 6 órakor.
Debreczen felől Sz. Somlyon át naponként reggeli 6 órakor.
Mocsról naponként reggeli 6 órakor.
Kolozsra kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 10 órakor.

A szekérposta indul:

Bécs, Pest és Nagy-Várad felé naponként déli 12 órakor.
Szebenbe és Brassóba stb. naponként d. n. 5 órakor.
Maros-Vásárhelyre naponként d. n. 5 órakor.
Csernoviczra, Beszterterezre, Dézsra naponként esteli 6 órakor.

A szekérposta érkezik:

Bécs, Pest és Nagy-Váradról naponként d. n. 2—3 óra közt.
Szebenből s Brassóból naponként reggeli 8—9 óra közt.
Maros-Vásárhelyről naponként reggeli 7 órakor.
Csernoviczról s Beszterterezről naponta reggeli 6 órakor.

A Biasini gyorskocsi indul:

Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton déli 11 órakor.
Nagy-Váradról Kolozsvárra, hétfőn, szerdán, pénteken vasárnap, a vonat érkezése után. — Szállítási díj 8 frt 40 kr.
Kolozsvárról Brassóba kedden és pénteken reggel 4 órakor. — Szállítási díj Tordáig 2 frt 10 kr. N. Enyedig 4 frt 38 kr. K. Fejérvárig 6 frt 56 kr. Szászsebesig 7 frt 35 kr. Szebenig 10 frt 40 kr. Brassóig 18 frt.
Brassóból N. Szebenbe kedden és pénteken reggeli 3 órakor.
N. Szebenből Kolozsvárra szerdán és szombaton reggeli 8 órakor.
E vonalokon gyorslovak is kaphatók minden időtájban.

Erdélyi

piaczi árak:

	Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Török-búza.	Marhabús- fontja.
k r a j c z á r o k b a n .						
Beszterce május	9. 360—360	210	228—190	126—92	300	10
Brassó "	19. 340	196—180	—	80—70	278	13
Dézs "	9. 320—280	200—180	—	110—110	260—240	12
K. Fejérvár "	6. 274—267	170—166	—	700	190—180	10
M. Váásárhely "	11. 440—390	246—232	—	120—90	182—182	11
N. Enyed "	8. 250—240	140—120	—	90—70	180—150	12
Szamosújvár "	22. 350—340	210—200	—	136—134	190—180	12
Szászváros "	19. 360—320	224—210	—	100—92	320—240	12
Sz. Régen május	9. 425—373	267—240	—	173—160	293	13
N. Szeben "	2. 600	200	—	125	300	12
Sz. Udvarhely május	9. 346—294	160—146	80—75	106—100	106—200	10
Torda május	20. 346—294	160—146	80—75	106—100	106—200	10

Gabonaár Kolozsvártt május 18-kán 1865.

(Bécsi mérlege osztrák értékben.)

Tisztbúza 3 frt 50 kr. Elegybúza 2 frt 30 kr. Rozs 2 frt —
kr. Árpa 1 frt 20 kr. Zab 1 frt — kr. Török-búza 2 frt 30 kr.
Pityóka frt 80 kr. Marhabús frt 14 kr.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

388. 1865.

(181)

(1—3)

Hirdetmény.

Az erdélyi országos tébolyda beteget és apóli élelméze és külön a kenyér-részleteknek 1865. évi october 1-től 1866. évi szeptember utolsó napjáig leendő biztosítására, a nevezett intézet irodájában **szombaton f. é. június 17. d. e. 9 órakor** nyilvános százalások (percentualis) árlejtés fog tartatni.

A vállalkozás valamint a megkötendő szerződés feltételei naponta a rendes hivatalos órákban megtekinthetnek.

Mindenik árlejtő köteles a szóbeli árlejtés megkezdése előtt 120 frtot o. ért. bántapénzzel tenni le, mely összeg azonban neki a vállalkozási ár kitudása után azonnal visszaadatik.

Szabályszerűleg elkészített, sajátkezűleg írt, osztályszerű bélyeggel és 120 fit bántapénzzel ellátott, a vállalkozó nevét, lakhelyét, állását és az általa ajánlott, számokkal és betűkkel megírt illető száztólas kisebb állászat tartalmazó ajánlatok, melyekbe egyszersmind azon nyilatkozat is foglaltatandó, hogy a vállalkozó a vállalkozás minden feltételén ismeri és hogy ekként a feltételeknek magát föltétlenül alá veti, f. é. június 16. esti 6 óráig adathatnak be, — később érkezendő ajánlatok egyszerűen visszautasítottak; — világosan megjegyezve, hogy írásbeli ajánlatok beküldői a szóbeli árlejtésben nem vehetnek részt.

A kezesség, mely a szerződés aláírása előtt, az az: legkésőbb a befejezett árlejtés után elteltendő 24 óra alatt az intézet pénztárába kész pénzben, vagy a napi árfolyam szerint számítandó a lam kötvényekben leteendő, 1200 (az az egy ezer két-száz) forint o. ért. p.

Nagyszeben, 1865, május 18.

Az erdélyi országos tébolyda igazgatósága.

537. 1865.

(182)

(1—3)

Nemes Dobokamegye Választói járásában kebelezett Nagy-Esküllő községének összes keresma-jogai aránylagosítására **folgó évi július hava 18-án délelőtt 10 órára** a hely színén a tárgyalás kitűztetve, minden vételjogosultak felkértenek a törvényben kiszabott hátrányok elkerülése feltétele alatt a kitűzött napon és helyen személyesen vagy meghatalmazottjaik által megjelenni.

A Választói járás szolgabíróaságától.

Borsa, 1865. Május hó 13-án.

KOVÁCS LAJOS, szolgabíró.

Bélyegmentes.

(179)

(1—2)

Hirdetés.

Az „Erdélyi kölc. jég- és tűzkármentő Társulat“ május 28-n megtartott, de elfogadott alapszabályainak még egyszer megfontolása s a netalán lehető hiány kipótolhatása végett **14 napra elnapolt közgyűlése június 11-n** délelőtt az igazgatóság helyiségében fog Kolozsvárról folytatattani, s abból a végleg megállapított alapszabály 6 Felsége kegyelmes megerősítése alá fel fog terjesztetni. Mi a társulati tagoknak tudomására adatik. Kolozsvárról, május 29. 1865.

A társulat igazgatósága.

NEM HIVATALOS.

(180)

Viszont tiltakozás.

(1—1)

A „Kolozsvári Közlöny“ 53-dik számában a hirdetések rovatában, Vass Ferencz tölcsvári lelkész urnak egy „tiltakozás“ czég alatt ellátott néhány sora van béigtatva, csaknem érthetetlenül, kivételleg mint a Szabó Polixéna úgynöke vagy gyámnoka úgy beszél; belé elegyedik a köztem és Szabó Póli közt törvényesen végheiment örökösár dolgaiba. Mi jögon, azt nem tudom; de hogy nincs igazza, azt tudom. Egy vásárhoz két fél megegyezése kívántatik. Itt megvolt. Ha Szabó Pólinak mint igaz és egyenes birtokosnak tetszett eladai a Szent-Lászlói kis részjóságát s nekem tetszett megvenni, azt úgy hiszem most t. Vass Ferencz ur nem nullificálhatja, sem annak általam tehető eladása ellen competetier nem tiltakozhatnék az eladás szándékának esetében is. — Tisztelendő ur! gondolja meg, hogy ezzel a kis részjósággal semmikép nem történt kifogatás, sem megcsalása Szabó Pólinak; másnemű eljárás követetett itt el, mint Tisztelendőség által az ő magyarországi jósága eladása alkalmával. Jobb lesz felbagyni a reményemmel! Itt nincs kilátás olyan jó speculatiohoz! Osztan elfelejtém, hogy a Kándán földén a Nyárad terén se lehet 14 hold birtokból 7000 frtot kifejni! Kivált ilyen szűk pénz idején. — Jó lesz, ha mig a mások dolgát igazítja, a magára szorítokzik; mert csak úgy remélheti, hogy a már mintegy 25 dik papi állomásán megmaradhat. — Egyre kérem még csak Tisztelendő ur! méltóztasson máskor magyarul írni, a milyen nyelven beszél hiveinek; mert ha a min most ir úgy tanítja hivet: akkor azok soha lelki épülettel nem vesznek. Azt is szeretném tudni, micsoda atyafiságban van Szabó Pólival; mert iratából a consangvineitásnak semminemű gradusát kitanulni a juris doctorok sem képesek. — Jó lesz mint papnak utannézni, mit ir Salamon Péld. 2, 14. megint Ott. 14, 33.

Ny. Sz.-Lászlón, 1865 május 17-kén.

BALLA FERENCZ.

Babos Sandornak óra raktára.

Belmonostorutoza

192 szám alatt.

Ajánlja a n. érdemű közönség figyelmébe a nagy és szép választékban ellátott mindenféle óra-raktárát a gyár minőségében vagy szabályozott járművel egy évi jót állás mellett árjegyzék szerint. A gyári minőségű órák darabja 2 frtal olcsóbb.

Genfi zseborák:

Ezüsthenger (Czylinder) órák 4 és 8 köben másodperczi jármű és a nélkül	12	egész	16
dtto " 2 fedéllel 4 és 8 köben	16	"	18
Ezüst horgony órák 15 köben	18	"	26
dtto " kettős fedéllel	22	"	26
dtto " angol szerkezetti	25	"	34
dtto " remontoir horgony kettős fedéllel	28	"	55

Arany női és férfi henger órák 30 " 45
dtto női és férfi henger órák kettős fedéllel 48 " 55
Arany horgony 15 köben, románc és gyémánttal 50 " 80
Arany férfi horgony órák 15 köben 45 " 75
dtto férfi horgony órák 15 köben kettős fedéllel 55 " 180

Ezenkívül ajánlja nagy választékú mindennemű bécsi inga- aranykeretes és schwarz-waldi fali óráit; különösen pedig vállalkozik mindennemű órák javítására **egy évi jótállás mellett**, ugyszintén becsérél ócska órákat; megkereshető levél útján, hol is az elszállítás utánvétel mellett eszközöltetik. (157) (4—12)

A n. érd. közönség kegyes pártfogásáa ajánlja magát. BABOS SÁNDOR, óras.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvártt, Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S. Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagenyeden, Sindel Károlynál Brassóban kapható:

KÉPVISELET

a Királyhágon inneni ev. ref. Superintendenciában.

Irta Gyarmati Miklós. Ára 40 kr.

Jogász négyes.

Zongorára alkalmazta Rauchleitner Antal. 51-dik mű. Ára 60 kr.

A s é t a.

Idylle. Zongorára szerzé Rauchleitner Antal. 49-dik mű. Ára 1 frt.

Árkosi emlék.

Enyegő rögtönzés. Zongorára szerzé Rauchleitner Antal. 46-dik mű. 70 kr.

A gyakorlati orvostan kézikönyve.

KUNZ

Hasontartalmu munkája nyomán és a magyar országos egyetem irányának tekintetbe vételével.

Kidolgozta: Szabadföldi Mihály. Ára 4 frt.

!! Uj érdekes röpirat !!

Siebenbürgen

und die Österreichische Regierung in den letzten vier Jahren

Lipese, 1865. Ára 1 frt 30 krajczár.

L. MARTINE ALPHONS.

Julius Caesar története.

A franczia eredetiből fordítva. 2 kötet. Ára 2 frt 50 kr.

„Elorzott végrendeletek“

Regény. Irta L. BODOR LASZLÓ. Ára 1 frt 20 kr. oszt. ért.
TARTALOM: I. Kötet. Nagyszerű családás. Boszú terv. Kendei megtanul olábul. Az elorzott végrendeletek. Váratlan vendég. Elfogadás. Válságos napok. Nép szava Isten szava. Az ördög angyal alakban. Derű után boru. A végtárgyalás. II. Kötet: Bukás. Egy farsangi kaland. Anna és üldözje. Ki az a matröz? Fekete menyegző. Elindulás. Nem lehet tudni mivel használ a feleség. A rablók. Az igazság győzelme. Eskü a halott felett.

Erdély nagyfejedelemségében

érvényben levő peres és perenkívüli

Eljárásra

vonatkozó szükségesb

RENDELETEK

GYŰJTEMÉNYE. Ára 1 frt 60 kr.

KINGSLEY K. A hősök. Görög tündérmesék, nagyobb gyermekek számára, egy czimképpel, díszkötésben. Ára 2 frt 50 kr.

Ugyan csak STEIN JÁNOSnál előfizetheti

NÖVENDEK LAPJA

Tekintélyes tanárok, jó nevű írók és gyakorlott úvölők közreműködésével szerkeszti **Réthy Lajos**; megjelenik minden **csütörtökön** nagy nyolczad íven;
Előfizetési ára:
negyed évre 1 frt 50 kr.
három negyed évre, apr.—dec. 4 frt — kr.
Az előfizetési pénzek STEIN JÁNOS könyvkereskedésbe utasítandók.
Teljes számú példányokkal még szolgálhatunk.

Szavalmányok növendék leányok számára. Összeállítá Réthy Lajos. Ára 80 kr.

Vadrózsák, Székely Népköltési Gyűjtemény. Szerkeszti Kriza János I-ső kötet 2 frt 50 kr.

Utirajzok. Irta Zombori Gedő. I-ső kötet: Magyarország, Austria, Morva és Csehország, Németország, Holland, Belgaföld, Angolország.

II-k kötet: Franciaország, Schweiz, Savoya és schweitzzi határhegyek, Olaszország, Krajna, Karantán és Steierország. A két kötet ára 2 frt.

Utazás keleten. Irta b. Orbán Balázs. 6 kötet. Egy kötet ára 1 frt.

Növendék ifjuság imakönyve.

	36 és 40 kr.	50 kr.	60 kr.	1 frt	1 frt 50	3 frt 50	3 frt 80
Hitben megerősödött protestáns fiak és leányok számára.							
Irta MEDGYES LAJOS.							
Csinos papírkötésben tokkal							
Angolváson kötésben							
Nagyobb kiadás hymnuszokkal:							
Csinos papírkötésben							
Angolváson kötésben							
Finom bőrkötésben és csatol							
díszes habhelyem kötésben							

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel-farkasutca 74 sz.)